Ч. 320 (13.319). Львів, неділя 3. грудня 1933. Poeztowa opłata zapłacono ryczałtem. Рік LIV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ Льв в, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло“ Львів. — Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар. Франції, Голянії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей. Болгарії 7·50 зол. Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26. — В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. — ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

ГРУДЕНЬ — МІСЯЦЬ „ПРОСВІТИ“.

Українська Громадо!

Надходить грудень... і в ньому восьмий день — пропамятна дата в історії життя народу, — день народин „Просвіти“, що повних 65 літ стоїть непохитно на сторожі духа Українського Народу!

Із духа народу вона народилася. Щирою працею, свідомою жертвенністю уже трьох поколінь вона виростає, але — роля її в народі не скінчилася. Від нашого славного Вчора — через важке і тверде Сьогодні має вона повести наш нарід до великого і світлого Завтра.

І коли хочемо, щоби те Завтра було направду наше, мусить бути нашим теж і Сьогодні. І за нього саме відповідальні ми і тільки ми — тепер живуче покоління. Адже кожна людина і кожен нарід передусім сам собі виковує свою долю. Не забуваймо ніколи, що тільки те, що добудемо власним зусиллям, — тільки те, що здобудемо своїми власними руками, на що не пожалуємо навіть найбільших матеріяльних жертв, і тільки те, що освятимо пожертвуванням власної вигоди й життя, — тільки те буде справді наше.

Тож і „Просвіта“ у цей свій великий ювилейний день, — в імени минулих поколінь, в імени надлюдської напруги тривожного сьогодня та в імя добра і щастя бодай хоч грядучих поколінь кличе до Тебе, Український Громадянине і Громадянко,

до Тебе, Українська патріотична й чесна Родино,

до Тебе, цілий Український Народе:

У день мій піднеси свого духа на висоту завдань теперішньої такої дуже важної хвилини!

Будьмо самі ковалями народнього щастя і кращої нашої долі!

Масовою підтримкою, зокрема поголовними датками на „Дар Просвіті“, датками гідними нашого імени — даймо тривкі основи розвиткові й незалежности нашого культурно-освітньо-виховного руху!

Засвідчимо ділом, що власними зусиллями добудемо перемогу нашій Великій Ідеї!

ГОЛОВНИЙ ВИДІЛ Т-ВА „ПРОСВІТА“ У ЛЬВОВІ:

Д-р Іван Брик, голова. Михайло Таранько, секретар.

Румунські вибори й українці.

Українська Національна Партія заключила бльок з радикально-цараністичною партією Юніяна.

З найновішого числа (з 1. грудня ц. р.) черновецького „Часу“ довідуємося, що Українська Національна Партія рішилася йти до виборів у картелі з румунською радикально-цараністичною (селянською) партією Юніяна. З допису нашого черновецького кореспондента виходить, що цей картель для українців дуже корисний, бо таким чином українське населення має вигляди здобути цим разом поважне національне представництво в обох румунських палатах. На основі заключеного порозуміння кандидував би **в черновецькому повіті** як провідник лісти сам Юніян, як другий, дотеперішній сенатор д-р Залозецький, як третій голова буковинської радик.-цараністичної організації проф. університету д-р Костеану. Тому, що Юніян фунгує як провідник ліст також в інших округах, має він на випадок свого вибору в одній з тих округ відступити своє місце д-рові Залозецькому. В **сторожинецькому повіті** виступає як провідник лісти д-р Залозецький, як другий дотеперішній посол Ю. Сербинюк. У тому повіті буде виставлена під знаком радик.-цараністичної партії чисто українська ліста. В **радовецькому** повіті провідником лісти буде проф. Костеану, дальші місця займуть майже самі українці. В черновецькому повіті кандидуватиме **до сенату** д-р Залозецький і дотеперішній сенатор д-р Денис Михальський. Також в інших округах будуть виставлені до сенату кандидати-українці. Всі лісти будуть оконечно уложені в найближчих годинах.

Зїзд соц.-дем. партії на Закарпатті.

Гостра критика теперішнього режіму. — Справа автономії. — На українському становищі.

В мин. суботу (25) і неділю (26. XI.) відбувся в Ужгороді VI. зїзд соціяльно-демократичної партії на Підкарпатті. З тих вісток, які маємо про той зїзд під рукою, виходить, що було на ньому 124 делегатів. Головою вибрали знову посла **Ю. Гусная,** заступником **Ю. Ревая.** Почесним предсідником був колишній соц.-дем. посол зі Збаращини **Яцко Остапчук,** що по війні поселився на Закарпатті, де бере далі живу участь у громадському житті.

На зїзді піддали **гострій критиці теперішній режім на Підкарпатті.** У звязку зі святом 10-літньої діяльности краєвого президента Розсипаля, якому з тої нагоди ріжні місцевости надали почесне громадянство, було на зїзді велике невдоволення. Підношено, що свято це роблять саме в пору, коли **ціла Верховина опинилася в незвичайно тяжкому економічному положенні.** Щодо автономії, то зїзд уважає введення її в життя неактуальним, бо в теперішньому політичному й економічному положенні краю автономія не принесла6 користи. Зїзд станув уповні **на українському становищі,** і приняв м. ін. вимогу ввести офіціяльно до урядів, шкіл і т. д. фонетичний правопис. Закінчився зїзд ухваленням цілої низки резолюцій.

Відкликання польського консуля в Ужгороді.

З Варшави повідомляють, що дотеперішній польський консуль в Ужгороді **Михайло Сьвержбінський** відкликаний із Закарпаття до централі в міністерстві закордонних справ. Його місце в Ужгороді займе **Мечислав Халупчинський.**

Вістка ця викличе без сумніву неабияку сенсацію на цілому Закарпатті.

Голяндія теж борониться.

Голяндський уряд приготовив проєкт, який має за меті загострити деякі закони супроти агітаторів, що виступають проти державного ладу. Відомо, що Голяндія стала захистом для числених чужинців, які користуються повною свободою і що взагалі громадянські права її мешканців дуже широкі.

—o—

Новий лет у стратосферу.

Льондон буде свідком нового лету у стратосферу, що хоче побити дотеперішні осяги. Приготовляє його американець Марк Рідж, що будує бальон власного проєкту. Він покористується одягом, що зможе витримати натиск повітря і великий холод. Новий апарат зможе підтримувати постійний контакт з повітрям. Рідж обіцяє собі подорож приблизно до висоти 40.000 метрів

Голод лютує...

Останніми часами в західньо-европ. пресі почали проскакувати вістки, що нібито „чутки“ про голод на Україні значно перебільшені, а деякі французькі часописи твердили, що ці чутки про голод, це, мовляв, один зі засобів німецької пропаганди, спрямованої до підбурення опінії проти Совітів...

Характер цих вісток ясно вказує на безпосереднє джерело їх і завдання приспати сумління культурного світу особливо тепер, коли більшовикам так дуже залежить на визнанні цілим капіталістичним світом. Ще вчора вони опльовували цілу Західню Европу та Америку, виливаючи на них весь бруд своєї люти, а нині, безрадні внутрі, завдяки своїй безглуздій експериментації, оббивають усі пороги найбільших „клясових ворогів“, неначе просяться в найми та стараються за „визнання“. Така вже очевидно „соціялістична“ мораль московського більшовизму. Але нема чого дивуватися. Такою вона все була і за часів Андрія Боголюбського, і за Івана Калити, і за Івана Грозного, Петра, Катерини і т. д.

Тепер ми стоїмо за передодні „хрестин“, властивого перехрещення більшовизму на „рускій націоналізм“, точніше кажучи: найшовіністичніший, московський ураганаціоналізм, який вже навіть зовсім не вважає потрібним критися зі своїм розперезаним імперіялізмом...

Якже тепер виглядають життєві відносини на Україні? Про це ми вже писали і подавали кілька уривків з автентичних листів з України. Але ось цими днями приїхала зі СРСР пані Д. дружина інжинира. Зовнішній її вигляд подібний до кістяка. Це не від недуги, а таки зі страшенного голодування.

— У вас так виглядає більшість людей, — неначе просячи вибачення за свій вигляд, признається пані Д.

— Мене сюди не хотіли пустити і тільки тому, що я чужа громадянка, мені пощастило дістати пашпорт і дозвіл на виїзд... Але мого чоловіка сюди не пустили... Ради Бога, я не смію

вічного ховати, щоби чогось лихого не вділяли чоловікові... Але те, що я бачила на власні очі, та що пережила я вам мушу сказати... В К..., як тільки стемніє, ніхто не сміє виходити на вулицю: можуть не тільки обдерти з усього, але й убити під воротами дому та вжити на м'ясо... Це не вигадки... А колиб ви поглянули, що діється в столовці... Їжа, яку там подають робітникам, куди гірша, ніж була їжа свиней у звичайного хазяїна до війни... Тай цеї мало... Хліб — це сумішка чорних остатків, які тяжко проковтнути... В день, на вулиці, коло „столовок", де повно бруду та всякої нечистоти, плентається багато залишених напівголих дітей з кістявими обличчями... З глибоких ямок тільки очі поблискують напівбожевільним блиском... а руки протягнені... діти благають: дайте, хоч трошки дайте поїсти... Як тільки робітники залишають таку „столовку", ці діти, як шакалі кидаються туди й злизують все, що залишається після робітників... Колиб ви побачили цю картину..."

При цьому очі пані Д. залилися сльозами...

— Я мусіла йти на стацію коло 5-ої години ранку... За якої пів години дороги я бачила на вулиці аж девять мертвяків, які, як стояли попід стінами, просячи милостині, так і залишилися нерушно, вмерши з голоду та холоду...

— У державних лавках (крамницях) ніби можна дещо на книжку дістати по дешевій ціні. Але всього така обмаль, що через чергу годі щось дістати. На ринках, з приватної руки можна все купити за значно дорожчу ціну; за чужу валюту —все куди дешевше. Біда, що тої валюти ніде взяти. Так наприклад, картоплі на базарі з вільної руки коштують 2 руб. за фунт; приблизно стільки робітник заробляє в день. Але щоби дуже бідно прожити треба найменше 3 руб. на день!..

— Гроші, якіб вонь не були, звідтам тяжко вивезти, прямо неможливо. Я мала прекрасний персіяновий кожух, вивезла ще з дому. Туди провезла, але назад мусіла розпороти на шматки та зашити під підшивку... Оце і все, що мені пощастило звідтам цінного вивезти. Тепер це мушу продати на лікування".

Стільки з розмови з тією жінкою. А ось канадійський громадянин, Г., який тількищо повернув з Одеси каже, що більшість робітників, які дістали в державних крамницях якусь поганеньку одежину, чи взуття, мусять обробляти її по пять до десять років... Деякі робітники ухитруються і взявши одежу в одному місті, тоді втікають під чужим прізвищем у друге, щоби не відробляти. Таким чином, мовляв, думають обезсилити ненависну більшовицьку владу, бо ні зброї ні жадної іншої можливости розрахуватися з нею вони не мають... Найкраще з усіх живе армія та члени ком. партії, які ситі, одягнені та узброєні добре з ніг до голови... Армія і в ночі стоїть табором поза містами, готова все до атаки, на випадок якогось найменшого заворушення . Населення не має ані трішечки симпатії до влади та її „порядків". Але супроти зброї все безрадне...

Цих кілька ілюстрацій вистарчить на те, щоби належно відповісти на питання, чи чутки про голод на Україні не перебільшені. Ясно, що вони ще далеко не передають тої, повної жаху, картини лихоліття, спричиненого московським пануванням на Україні.

Хтож нам допоможе? В таких умовинах, коли теперішній світ залишається у своїй переважаючій більшости байдужим до цього грізного положення нашого народу нам залишається єдина можливість — напружити всі свої сили та спрямувати їх в одно річище негайного порятунку, шляхом взаємної допомоги. *Т. М.*

Нове пресове право в Німеччині.

Важкі обовязки журналіста і його відповідальність.

(ВУНІ) У Німеччині оголошено закон про оснування державної палати для справ культури, з обовязуючою силою від дня оголошення. Цей закон постановляє:

Державний міністр народнього освідомлення й пропаганди зобовязаний обєднати в корпораціях публичного права всіх приналежних до тих галузей діяльности, які належать до круга завдань цього міністра. У силу цеї постанови основано шість корпорацій, а саме державні палати: 1) для справ письменства, 2) преси, 3) радія, 4) театру, 5) музики, 6) пластичного мистецтва. Створення цих корпорацій має бути переведене відповідно до загальних напрямних, що їх центральний уряд визначив для професійно-станової розбудови. Згадані корпорації мають бути обєднані в державній палаті для справ культури, яка має бути під наглядом міністра пропаганди і має осідок у Берліні.

У коментарі до цього закону сказано м. і., що „завданням держави є поборювати шкідливі сили, що проявляються в культурній творчості, а піддержувати вартісні. Підставою для оцінки, що вартісне, а що шкідливе — є почуття відповідальности за народню спільноту. В цьому значінні залишається культурна творчість особистою й свобідною. Всеж, аби вести політику німецької культури, треба обєднати творчі сили на всіх ділянках під проводом держави — для одностайного оформлення волі. А це власне можна перевести через станову організацію, що має охопити кожну одиницю.

Згідно зі загальним законом оголошено в перших днях жовтня новий закон про пресове право. Він виходить з того, що преса, як засіб морального впливу на націю, є по своїй природі публичною інституцією.

Головні постанови такі:

Постійне співробітництво, виконуване як професія або на основі покликання на становище головного редактора в газетах і політичних журналах, що виходять в Німеччині, є публичним завданням. Всі, що виконують те завдання називаються журналістами. Журналістом може бути лише особа: 1) що має німецьку державну приналежність, 2) має всі громадянські права і є гідна бути публичним урядовцем, 3) що є арійського походження й не є одружена з особою неарійського походження, 4) що скінчила 21 рік життя, 5) що має здібність до правних ділань, 6) що має професійну освіту, 7) і має всі ті прикмети, що їх вимагає завдання впливати морально на суспільність. Право виконувати свою професію дістає журналіст аж після вписy на професійну листу журналістів. Професійні обовязки журналіста є: предмет, про який пише, представляти в правдивому світлі і якомога краще; в газеті оминати: все, що моглоб баламутно мішати егоїстичні справи з загально-корисними, все, що моглоб ослабити силу німецької держави й народню єдність, оборонну спроможність, культуру чи господарство, а також все, що моглоб ображувати релігійні почування, що булоб противне честі й достоїнству німця, що беззаконно нарушує честь чи добро іншої особи, шкодить її імені чи робить її смішною або наражує на погорду, врешті все, що з інших причин є неморальне. У дальших постановах закону находимо, що за текст газети відповідальний цивільно й карно так головний редактор як і співробітник — автор статті, а навіть інші співвинні особи. В кінцевих постановах закону є приписи щодо станової організації журналістів і карні приписи, досить суворі (напр. рік тюрми за виконування журнал. професії всупереч постановам закону). Закон не торкається наукових і фахових журналів.

В Чехословаччині ліквідують нім. нац. соціялістів.

Після розвязання німецької національно-соціялістичної партії в Чехословаччині стратили з днем 11. листопада ц. р. свої мандати всі посли й сенатори тої партії. Їх відклик до Найвищого Адміністраційного Трибуналу не здався нінащо, бо Трибунал приняв на днях рішення, що представники партій, розвязаних з уваги на їх небезпеку для держави і демократії, мусять зложити свої мандати до обох парляментарних тіл. Таким робом фракція нім.-нац. соціялістів у ЧСР, що складалася з 7 послів і 4 сенаторів, перестала істнувати.

Жиди у будапештенському університеті.

Студенти університету у Будапешті, що ведуть від довгих місяців боротьбу з товаришами-жидами передали ректорові меморіял, в якому домагаються, щоби він знову відчинив університет. Пишуть вони, що причиною безладдя є не студенти, а університетська влада. Вони домагаються, щоби жиди дістали окремо визначені місця у викладових салях, покликуючись на те, що у політехніці вже таке відокремлення перевели. Сенат відповів відмовно, заявляючи, що не може погодитись на те, щоби молодь вмішувалась в організаційні справи університету Виступи проти студентів-жидів повторяються далі.

—o—

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 3. ГРУДНЯ 1933.

С. ГАЙДУЧОК.

ЛЕЩАТАРСЬКА НЕДІЛЯ.

Вже йдуть балачки, куди їхати. Згадую одну минулорічну неділю. На заповіджену лещатарську мандрівку стануло нас двох. Інших стримали вечерниці. Навіть молодих. Як колись, коли на фронт треба було йти.

Посапував тяжко потяг, як минав колишні стрілецькі стоянки під Сиховом, прискорено вкочувався у Старе Село, минав Будьків з його „волохами", як їх у подальших селах звали колись, а там у Підмонастирі викинув нас на сніг.

Окутане сніговими кожухами ще дрімало. Хоча це неділя, то навіть старший брат обертався на другий бік, бо церква замкнена. А ми булиб вступили. Перерізали наші лещата село впоперек і біля школи стали чатиною пястися на горбок.

А де далі попали на сліди серн, що серед лісів минали чуже сіно зі стогів, впустили нас гнучкі берези поміж себе, завиті граби вступилися нам при зїзді з дороги.

Випали ми на битий шлях до Бібрки, перетяли його і стали посуватися лісом на Холм. Сніг зоболів, сонце проблискує поміж дерева, і довгий залісений хребет так і вивів нас прямо над Гринів. Присипані сніговим пухом сосни підпровадили нас на сам щовб Холму. Чистенький блакит небозводу, тиша як у карпатських борах і без лещат виліали ми на тріянґуляційну вежу. Мриц на сам верх. Оком охопили ми цілу низину від Грибович, Винник десь аж по Камінку і Буськ. А на схід і південь ліси і ліси.

Спиються зір на поблизькім Звенигороді, Романові, Камяній Горі і селі у підніжа. Так хвилею з дна душі напливає повінь спогадів і рефлексій. З тих околиць малим хлопцем подивляв я жіночі завивала голови на відпустах у Шоломиї. Такі вони схожі були з коронами наших княгинь.

Цеж околиця, де княжили наші князі і княжа дружина мусіла на тім верху сторожею стояти, глядіти за знаками з городища в Грибовичах. Згадуються і найновіші знахідки з Гринева, що у стіп Холму розложився. Ними так пишався д-р Пастернак.

Потягає легенький вітрець і ми вже йдемо далі. Мчимося попри поблизький каменолом лісом усе вище і опинилися аж під Мостищем. А вітер змісся. Дме з півночі. Що хвилина закрутить нас снігом, [illegible] в лице Забавно і [illegible]. [illegible] проводить нас.

Серед сонця й буків, кільометровим зїздом пнемося дальше в засипані снігом ліси Потоцьких, щоб дістатися на Камулу. Лагідне, горбковате поземелля. Поскрипують буки у своїх верхівках, один розчахнувся в половину і ляг у яр. Заяці помотали стежки на всі сторони. Ми раз у яр, то знову вверх пнемося. Камули як нема, так нема. Самі знаємо, що найпевніше до неї з Романова, але ми так з другого боку захотіли, а вона вічним не замітна. „Хай вам Мриц. Камула приснитьcя" кидаю і завертаємо. Вітром злетів він під Мостище, а я, надумуючись, за ним.

Там уже почалася боротьба з вітром, що бе нас по своїй волі і охоті. Чимраз живаніше-запрасніше. Знову ми під Холмом, а з нього зїзд і біг, що віддиху не стає. Це Мриц мене тренує, щоб потяг мені не втік.

Завеpуха аж свище, а потяг таки втік. Попадаємо на двірець. З тої нагоди палять там в печі, що рідко буває. Повні чотири години маємо змогу переживати наші враження, аж поки не надійшов другий потяг. У Давидові всів цілий гурт лещатарів поляків, яким уже за тісно на львівських горбах.

Другої днини я в школі, потяги поставали в снігах, а Мриц два дні з перин не вилазив.

На жаль, мабуть ми з українських лещатарів на Холмі були перші і досі останні.

Справа угорського престола.

БУДАПЕШТ, 1. XII. ПАТ. Відповідаючи на інтерпеляцію Палявічінія, який протестував проти доходжень з приводу бенкету в честь Оттона Габсбурга, міністр внутрішніх справ заявив, що поведення влади згідне з обовязуючими приписами, бо бенкет був політичним збором, не зголошеним як вимагає закон.

Переходячи до династичних справ, міністр заявив, що всі члени теперішнього уряду, подібно як і попередніх, є тої думки, що давна форма королівських урядів на Мадярщині залишилася без зміни, однак справи, хто займе престіл, не можна обмірковувати з огляду на ситуацію в краю та за границею.

—o—

Клопіт із одежою.

Японський комунікат повідомляє з Харбіна, що в селі недалеко Су-Юнь-Кая, на відділ 30 япон. вояків напав відділ повстанців. Японці боронилися, одначе мусіли уступити після того, як вистріляли всю муніцію. Японці на місці оставили 11 убитих і ранених. Які втрати мали повстанці, невідомо. Далі в комунікаті сказано, що положення вояків у Манджурії тепер тяжче, що там настала гостра зима, а японські вояки непривиклі до студіні. Воякам мусять давати таку теплу одежу, що вони в ній ледви-ледви ворушаться. Це вихісновують повстанці, які привикли до тамошнього підсоння. Що хвилини нападають гуртками на японських вояків, які сидять по хатах, побудованих із бревен і укріплених касарнях.

Завершений похід Москви проти України.

Повний текст протиукраїнських резолюцій, прийнятих 22. листопада ц. р. на спільному засіданні Центрального Комітету і Центральної Контрольної Комісії Комуністичної Партії більшовиків України у Харкові.

Приняті тиждень тому резолюції КП(б)У („Комун. Партія більшовиків України" — регіональна експозитура РКП — Російської Комуністичної Партії), викликали голосний відгук у позасовітській пресі з огляду на свій справді небуденний характер. А саме, всі ці довжезні резолюції, приняті на підставі „експозе" ґенерального секретаря партії Косіора (поляка з походження), є звернені виключно проти українського національного життя і руху та фактично відкидають останній серпанок з російської („всесоюзної") політики супроти українців. Як перший, негайний і безпосередній наслідок тих резолюцій, була ґенеральна „чистка" совітських установ в УСРР з українського елементу, про що теж ми вже повідомляли: ок. 3.000 українців, совітських службовиків, усунули з посад і заарештували!...

Резолюції складаються з двох частин: неґативної (лайки) і позитивної (плян „чистки"). Тому, що ці резолюції є безперечно історичним документом, передаємо їх в цілости, при чому першу подамо згадану першу частину та згодом — не менш цікаву — частину другу. Для точности зазначуємо, що не маючи ще дотичних чисел харківської преси, яка доходить до нас з великим опізненням, користаємо з польського джерела варшавської аґенції (ВУ). Нічого в тексті не змінюючи, дозволимо собі лише на підтитули — для кращої орієнтації читачів.

АВТОРЕКЛЯМОВИЙ ЛІРИЧНИЙ ВИСТУП: СОВІТСЬКІ ДОБРОДІЙСТВА ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО СЕЛА.

„1) На підставі більшовицької індустріялізації та соціялістичної перебудови сільського господарства, на підставі послідовного переведення ґенеральної лінії партії — безоглядної боротьби проти опортунізму й націоналізму, — добуто в останніх роках рішаючі успіхи в справі остаточної ліквідації давнього кольоніяльного стану України та звязаного з тим станом культурного назадництва. Могутній розвій української металюрґії і вуглевого промислу (здвигнення нових фабрик і шибів, реконструкція давніх), створення цілого ряду могутніх ґіґантів будови машин (харківська фабрика тракторів, краматорське заведення, луганська фабрика будови залізничих машин, харківські турбіни й ін.), зріст хемічного промислу, розвиток легкого і споживчого промислу, збудування величезних електричних стацій (Дніпрельстан, Штерівка, Зуїка), — означало не лише значне побільшення промислової продукції промислової України, яка зросла майже 2 і пів разів підчас першої пятилітки. Це означало також величезний якісний зріст характеру і структури того промислу (механізація в ділянці металюрґії і копальні вугля, в будівництві, нова техніка будови машин і ін.). Це означало також величезний зріст міст, створення нових промислових осередків і велике поширення старих. Дальше, значило це втягнути до промислової продукції великі маси робітників з українського села та збільшити питоме значіння українців у складі пролетаріяту й міського населення України.

Введення на селі колхозного устрою, ліквідація кулацької кирині і широкий розвиток М. Т. С. (?) та совхозів (сов. господарств) означало основну революцію у сільськім господарстві України, перебудови її на соціялістичних засадах, механізацію заскорузлого ще вчора й розпорошеного сільського господарства, величезний зріст його доходовости (який цинічний глум! — Прим. Ред.) та початок ліквідації суперечностей між містом і селом. Соціялістична перебудова сільського господарства означала також приєднання міліонів селян і робітників до культури в національнім вигляді та з соціялістичним змістом. У часах капіталізму розвиток промислу на Україні приносив українським працюючим масам дальше зубожіння, дальше соціяльне і національне поярмлення. Розвиток індустріялізації соціялістичної совітської держави — це підстава могучого зросту соціялістичного хліборобства, це підстава соціяльного і національного визволення українських працюючих мас".

„НЕЧУВАНИЙ ЗРІСТ РАДЯНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ".

„Ось саме темпо більшовицької індустріялізації і колективізації, здійснюване партією у безоглядній боротьбі з клясовим ворогом і його опортуністичною аґентурою, створило сильну базу для нечуваного ще в історії поневолених народів зросту української радянської культури і для переведення державного апарату на рідну мову населення, як скріплення української совітської державности. Створено сітку українських шкіл, в яких у літі 1933 нараховано понад 4 міліони 200.000 дітей (88 % всіх дітей української національности у шкільному віці). Розширено велике число вищих курсів і технік та робітничих факультетів в українській мові, в яких учиться тепер 350.000 осіб, а з них 3/4 — це діти робітників і селян. Добуто величезний розвиток української преси, науки, літератури й мистецтва. Здійснено засадниче завдання повної ліквідації анальфабетизму міського і сільського населення України (?!). Могутній господарський зріст, в який увійшла Україна в ділянці промислу і сільського господарства, створює базу (!) для дальшого (?!) зросту добробуту (!!) працюючих мас для могутнього розквіту української совітської культури.

Партія осягнула ті великі успіхи, переводючи ленінську національну політику на Україні і скрізь розбиваючи затії російських великодержавницьких шовіністів (!!), які впливали на поодинокі комірки партії, щоби шкодити справі більшовицької українізації.

„СПРОБИ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ".

Свого часу партія розгромила спроби українських націоналістів і їх аґентури внутрі партії, роблені на те, щоби використати більшовицьку українізацію для скріплення позицій української буржуазії і відірвання України від Совітського Союзу, що означалоб капіталістичну реставрацію. В роках 1926-28 Комуністична Партія України викрила протипартійну групу Шумського, яка комуністичною фразеольоґією прикривала свою буржуазійно-реставраційну запопадливість (!), здійснюючи по суті директиви чужинецьких імперіялістів, що змагали до відбудови влади капіталістів і обшарників та перетворення України на свою кольонію через відділення України від Совітського Союзу. Вже тоді партія кваліфікувала шумськізм, який пропаґував, щоб Україна зірвала з осередком міжнародньої пролетарської революції — Москвою, — як прояв українського фашизму. Успішне переведення національної політики було і залишилось для партії могутнім знаряддям скріплення пролетарської диктатури, скріплення комуністичного впливу на маси, виховання їх в дусі пролетарського інтернаціоналізму, скріплення взаємного довіря робітників і працюючих мас ріжних національностей, скріплення їх єдиного фронту проти визискувачів усіх народів.

„Знаменною питоменністю жовтневої революції є факт, що вона перевела в СРСР ті національно-кольоніальні революції не під прапором національної ворожости і міжнаціональних конфліктів, але під прапором взаємного довіря і братерського зближення робітників і селян народів СРСР, не в імя націоналізму, а в імя інтернаціоналізму". Ось ці слова тов. Сталіна торкаються не лише жовтневої революції, але й цілої національної політики нашої партії."

(Продовження буде.)

Протилетунська оборона Англії.

ЛЬОНДОН, 1. 12. ПАТ. В дискусії, переведенії в палаті льордів над справою протилетунської оборони Англії, промовляв учора один з найвизначніших консервативних політиків, б. державний підсекретар авіяції князь Сатерленд. Промовець висував ситуацію Льондону в часі війни так:

Границі Франції є тепер одним великим ланцюхом підземних фортів, що тягнуться на довжині соток миль. Оборону В. Британії, якою був колись англійський канал і море, змінено тепер наслідком новочасної воєнної техніки на повітряну оборону Льондону та важніших промислових осередків. Подібно як у Франції, також границі Бельгії та Швайцарії творитимуть лінію фортів, зате границі В. Британії находиться тепер дослівно в повітрі. Хто знищить Льондон, той знищить Англію, бо знищить серце і мозок краю.

Промовець порівнюючи теперішне число англійських літаків з числом з часів війни, навів цікаві дані, які свідчать про ослаблення летунських сил В. Британії в порівнанні з іншими державами. При кінці війни британська армія мала 3.300 апаратів, французька 3.600, німецька 5.900. Тепер британські летунські війська мають 706 апаратів, Франція 1.687, Америка 1.752, Японія 1.385, Італія 750. Щодо Радянщини не знати, але, на думку промовця, більшовики мають більше боєвих літаків, ніж В. Британія. Щодо Німеччини, то князь Сатерленд звернув увагу на такі факти: Німеччина має найшвидші на світі пасажирські літаки типу Генкель 70. Устійнено, що загальна вага бомб, кинених на Льондон у часі світової війни була 30 тон. Тепер 10 літаків німецького типу може кинути стільки бомб у часі одного тільки райду. Промовець закінчив свої виводи домаганням, щоби В. Британія не була дальше безборонною як досі, та щоби побільшила негайно свою повітряну силу.

Европа в горячці переговорів.

„Журналь де Деба" пише, що Европу охопила справжня горячка переговорів. Це ознака великого замішання в політичних взаєминах. Одночасно закривають старанно дипльоматичну акцію, побоюючись реакції публичної опінії. Навязання французько-німецького контакту держать теж з тієї причини в тайні.

Переходячи до обмірковування цілей візити Літвінова в Римі, часопис зазначує, що Муссоліні хоче перевести зближення між Радянщиною і Німеччиною. В Льондоні панує ще гірша ситуація: уряд улекшує маневри Гітлера, а 200 послів заявляється за знищенням трактатів, особливо за ревізією мирового трактату з Угорщиною. Льорд Ротмер проповідує виразні союз з Францією, за що французька преса хвалить його, але не знає вона, що цей союз має служити до знищення трактатів у користь Німеччини й Угорщини. Англійська преса приносить статті, в яких Гітлера представляють ґарантом миру, а справа німецької експанзії находить на сторінках „Дейлі Мейль" прихильне приняття.

Вкінці „Журналь де Деба" запитує, що робить Франція, і відповідає: Франція співпрацює у витворюванні цього замішання, яке є фатальне для неї самої та для справи миру.

Машини причиною безробіття.

Німецький уряд виладжує проєкт нового податку від машин, що буде вжитий на боротьбу з безробіттям у промислі. З цього джерела надіються добути значні суми. Одночасно уряд буде протидіяти надмірній механізації, що є одною з головних причин надпродукції. В багатьох підприємствах заборонено вживати машини, що позволяють на масову продукцію товарів.

Обмеження смертної кари в Чехословаччині.

Правнича комісія чехословацького сенату затвердила проєкт закону, що змінює постанови карного кодексу в справі смертньої кари та досмертньої вязниці. Трибунал, який хоче вимірити кару смерти на основі вердикту присяглих суддів, має тепер звернутися наперед до лави присяглих з запитом, чи вважає кару смерти вказаною, і щойно одержавши позитивну відповідь, видати смертний присуд. Якщо присяглі судді смертного присуду не затвердять, тоді мають вирішити більшістю голосів, на яку кару вязниці перемінити смертний присуд.

15-ті роковини злуки Буковини з Румунією.

ЧЕРНІВЦІ, 1. 12. ПАТ. Відбулося тут велике свято з нагоди 15-их роковин прилучення Буковини до Румунії. В рямцях того свята відбулися збори в історичній синодальній салі резиденції митрополита, в якій тому 15 літ буковинська національна рада ухвалила постанову про прилучення Буковини до Румунії. Промовляв м. ін. ген. Заліґ, командант військового відділу, який в 1918 році заняв Чернівці. На святі був польський консуль Уздовський та делеґація польського населення, яке тому 15 літ заявилося без застережень за прилученням Буковини до Румунії.

По широкому світі.

— Дрезденська торговельна палата заборонила жидівським фірмам продавати святочні та ялинкові прикраси.

— Німецьке міністерство залізниць усунуло зі служби всіх жидів і німців, оженених з жидівками.

— Данціґський сенат завів на терені Вільного Міста обовязок стерилізації для всіх, хто терпить на різні дідичні хороби.

— Німецька влада сконфіскувала все майно колишнього видавця найбільшої берлінської ґазети „Берлінер Таґеблят" Теодора Вольфа за його вороже становище до теперішнього уряду.

— У Парижі півтора сотні комуністів, у цьому багато чижинців, демонструвало перед німецькою амбасадою. 12-ох арештували; є там двох болгарів і один італієць.

— Буджет Італії на найближчий рік означений на 23 міліярди лірів.

— У Вірцбурзі арештовано 25 комуністичних агітаторів.

— Англійська преса домагається від уряду будови 10 тисяч нових військових літаків замісць двох, трьох воєнних кораблів, вказуючи на більшу користь і менші кошти.

— В Кельні страчено 6 комуністів, засуджених за вбивство двох штурмовиків.

— Міністер закордонних справ Фінляндії Гакзель на запрошення лотиського уряду приїде до Риги. Обговорить торговельно-господарські справи.

— Безробітних у Зл. Державах у жовтні було 10.076 тисяч осіб. У вересні було їх 10.067.000.

Гітлер у Гінденбурґа.

БЕРЛІН, 1. 12. ПАТ. Президент Гінденбурґ приняв нині передполуднем канцл. Гітлера. Обговорювали справи внутрішньої та закордонної політики.

Конфлікт через Палестину.

ЛЬОНДОН, 1. 12. ПАТ. „Дейли Геролд" повідомляє, що між британським урядом і високим комісарем Ліґи для справ жидівських еміґрантів із Німеччини прийшло до конфлікту в справі висилки еміґрантів до Палестини. Англійський уряд поставив як умовину своєї участи в прибічній раді, яка має співпрацювати з в комісарем, що Палестину вилучать із діяльности комісаря, як терен для утікачів із Німеччини. Англійський уряд мав зробити залежним від того іменування льорда Сесіля як представника В. Британії в раді. Секретаріят Ліґи Націй годиться з принципом, поставленим британським урядом, зате високий комісар, Мекдональд, настоює, щоби еміґрація до Палестини, яка дає найбільшу можливість розвязки поручених йому завдань, остала в рямцях його діяльности. Він жадає від британського уряду означити число цертифікатів. Справу цю поставлять як найпильнішу на денний порядок засідання прибічної ради, що збереться в Льондоні.

Мурини втікають перед лінчем.

ЛЬОНДОН, 1. 12. ПАТ. Нова хвиля лінчів в Америці викликає переполох серед муринів. Вони втікають з менших міст, де не мають достаточної оборони влади. З міста Прінсес Анні в стейті Мейріленд, де тому кілька днів був випадок лінчу, мурини втекли вчора, як фармері викопали тіло злінчованого мурина, відрізали голову та післали її ґубернаторові стейту Мейріленд, протестуючи проти арештування чотирьох людей, обвинувачених в участі в лінчу. Положення муринів у деяких стейтах жахливе. По дорозі стрічають цілі каравани муринів, що втікають із північно-східних стейтів до більших осередків над Атлянтиком.

Війна в Арабії.

Як повідомляють з Каіро, дві арабські держави, Геджас і Ємен виповіли собі війну. Прийшло до поважних боїв між військами Ібн-Сіда та Імана Джагіна. Не помогло посередництво нового короля Іраку Ґгазія. Причиною війни є непорозуміння з поводу граничної території.

—o—

КОНФЕРЕНЦІЯ ВІРИТЕЛІВ У НІМЕЦЬКОМУ БАНКУ.

БЕРЛІН, 1. 12. ПАТ. На найближчий вівторок скликали в Німецькому Банку конференцію з представниками держав-вірителів Америки, Англії, Швеції, Швайцарії та Голяндії в справах трансферу належитостей з Німеччини. На конференцію приїде 12—15 делеґатів. Провідником нарад буде директор Банку д-р Шахт.

—o—

КЛОПІТ ІЗ ПАЛЯЧАМИ „ПОЛЬОНІЇ".

У Констанці є тепер польський корабель „Польонія", щоби там перевести ремонт. Капітан корабля хотів віділсати одного хорого паляча задля лікування до шпиталю. Хорий цьому спротивився а з ним зсолідаризувалося 20 його товаришів палячів. Капітан вимовив усім палячам працю та в порозумінні з польським консулем у Букарешті віділсав тих палячів до Сянтина. На місце тих палячів приняли інших.

ЗМОВА В ПОРТУҐАЛІЇ

Париські часописи повідомляють із Лісбони про викриття змови проти кабінету д-ра Салязара. Арештували летуна Сармента, при якому найшли обтяжуючі документи. Змовники хотіли після переведення перевороту сконфіскувати майно міністрів і відомих монархістів та вжити їх на відшкодування для жертв диктатури. Крім того змовники хотіли вивласнити добра духовенства й удержавнити деякі ділянки продукції. У краю, як зачувати, напружене положення. Уряд увів цензуру часописів і телеґрам, висиланих за кордон.

—o—

НОВИНКИ

— ПРИЙМАЮ ЯК ДАВНІШЕ в моїм дентистичнім заведенні Сикстуська 17. від 9—1 і від 3—6. НАСС. 674 2—4

— З ДНЕМ 25. ц. м. переймаю знову провід фризієрського заведення при вул. Бляхарській ч. 11. — Теодор Кутковський. 641 4—5

— **Робітня футер Юліяна Глушевського,** Львів, вул. Коперника 16. II. пов. Тел. 54-46.

— **Магазин постелі Р. Джала,** Львів, Хорущина 5, поручає: ковдри, матраци по найдешевших цінах. Переробляє ковдри по 5 золотих, матраци по 7 зол. 524 16-100

— Смакун правдивих чаїв пе тільки чай марки „ІНДОХІНА". Ручимо за його якість, смак і аромат тільки в оригінальному опакуванні фірми „Індохіна" по 1, 2, 5, 10 і 50 дкг. Жадайте і пробуйте чай „ІНДОХІНА". Заступство і склад: Львів, Валова 14, I. пов. 635 5—10

— **На сьогоднішній прощальний концерт Марії Сокіл,** який влаштовує Головний Виділ „Союзу Українок", залишилося ще зовсім обмежене число запрошень, які ще можна дістати до 1-ої год. в „Союзі Українок" (Підвалля 7/I). Початок концерту в 8-ій веч. В програмі незвичайно цікаві, неспівані досі у Львові пісні й оперові арії.

— **Гостра зима.** Від кількох днів настали в Польщі сильні морози, що зростають з дня на день. Найнижчу температуру нотують у східних Карпатах. В ночі на 1. ц. м. спадок температури доходив: в Трускавці — 15, в Коломиї — 20, у Ворохті — 25 ст. Цельзія. Про значну студінь повідомляють з цілої Европи. В північній та середущій Італії падуть великі сніги. Страшна студінь панує в середущій Сибірі, де температура впала до 35 ст. нижче зера. В робітничих бараках позамерзало тисячі людей. Також на дорогах і полях згинуло від морозу багато людей.

— **Частинна обнижка телефонічної тарифи.** Управа польської телефонічної спілки веде розмови з міністерством почт і телеграфів у справі обнижки телефонічної тарифи. Обнижка має торкатись тільки деяких категорій телефонічних оплат, а саме абонентів, що платять 32 і 42 зол. місячно. Тому з обнижки скористали би бюра, лікарі, адвокати, склепи, ресторани і цукорні. Ціни місячного абонаменту будуть встановлені правдоподібно на 22 зол.

— **„Розвуй" розвязаний.** Варшавський воєвода Яросевич, як урядовий комісар м. Варшави, розвязав антисемітську організацію „Розвуй", що обіймала цілу Польщу. В мотивах зазначено, що діяльність тієї організації загрожувала публичній безпеці.

— **Скреслення позичок.** Рада міністрів прийняла, як повідомляє польська преса, проект закону про скреслення позичок, затягнених у державнім скарбі на відбудову будинків, які знищила повінь в 1927 р. у воєвідствах львівськім, тернопільськім і станиславівськім. Вилучено позички, вжиті на іншу ціль. Суми, які довжники вже сплатили, не будуть звернені.

— **Вітос у Польщі?** Є поголоски нібито Ліберман приїхав із Парижа до Праги, а Кернік, Вітос і Багінський живуть у пансіонаті в Старій Весі (біля Щавниці).

— **Львівська хроніка.** При вул. Пілсудського ч. 8. отруївся світильним газом студ. III. року медицини Артур Шинагель, син власника дібр із Жовківщини. — Арештували адвокатського кандидата Ел. Рубіна, який городському суді відривав стемплі, усував печатки та продавав. Робив це тому, що потребував гроші для якоїсь жінки, що шантажувала його.

— **Краєва хроніка.** В Надвірній поліцай Вінк. Махняр пробив смертельно багнетом Мих. Мельника, що ставив опір при арештуванні. — На дорозі за Садками пов. Бібрка напали два бандити на Панька Бахтая і зрабували товари, які він віз до кооперативи в Дулібах. — На Поліссі появилися масово водні щурі, що нищать в ріках нарибов, а на полях засіви. Влада влаштовує загальне нищення шкідників. — Варшавського ґінекольоґа д-ра Штерна засуджено на 5 літ вязниці за недозволену операцію на одній жінці, наслідком чого вона вмерла. — В Снятині арештували 37-літнього інжиніра хемії та маґістра фармації Зеліґа Візенфельда. Обвинувачують його, що переводив жінкам недозволені операції. Одна з тих жінок померла. — У Снятині-Залучі арештували торговця живим товаром із Антверпії Арона Ґрубера. При ньому найшли 32 фотоґрафії молодих жінок.

— **Ріжні вістки.** На Моравії у Требітч-Боровині згоріла фабрика, заснована покійним фабрикантом обуви Батя і місцевий театр; причина пожежі невідома; шкода на чверть міл. корон. — Згорів у Ротердамі голяндський пасажирський пароплав „Індрапоера"; шкода на пів міл. ґульденів. — Колишній славний австрійський цирк Ренц оживає у Відні; у половині грудня пічнуться циркові вистави у будинку, перебудованім з давнього, де останніми роками було „варієте". — Одна австрійська громадянка вибралась на прощу пішки до Риму і йшла 1000 км. 37 днів сама до папи.

— **Черновецька сензація.** Зїхав туди один із найбільших жидівських рабінів з самого Брукліна, щоб бути на шлюбі своєї доньки. Рабін Ізак Ляйфер — великий багатій, має доми в Америці і помаранчевий сад у Палестині. Його доньку посватали галицькі посередники з сином черновецького рабіна Розенбавма. Згідно з умовою чи законом шлюб мусів відбутись у Чернівцях. Готель „Під чорним Орлом" мав довго сензацію. Дарма, що рабін приїхав інкоґніто, жиди годинами вистоювали перед готелем. Пара наречених не бачила себе перед шлюбом, тільки листувалась. Донька Ляйфера гарна дівчина, що володіє німецькою, французькою та англійською мовою. У розмові з фризієркою заявила вона, що буде притримуватись суворо талмуду і дасть собі на другий день після шлюбу обстригти голову і надягне перуку. Коли рабін Ляйфер сходив по сходах готелю, де зібралася юрба цікавого жіноцтва, служба мусіла прокласти йому дорогу, бо не міг вийти.

Театри.

Великий Міський Театр

Субота, 2. XII. год. 7.30 веч. „Гроші то не все".

Неділя, 3. XII. год. 3.30 попол. „Фрайлайн Доктор".

Неділя, 3. XII. год. 7.30 веч. „Гроші то не все".

Театр Ріжнородностей.

Субота, 2. XII. год. 7.30 веч. „Ватерльо".

Неділя, 3. XII. год. 3.30 попол. „Моя сестра та я".

Неділя, 3. XII. год. 7.30 веч. „Ватерльо".

Український Театр ім. Тобілевича.

УГНІВ: 3. XII. Батурин.

СОКАЛЬ: 4. XII Пепіна; 5. XII. Гра на замку; 6. XII. Фраскіта; 7. XII. Батурин.

КАМІНКА СТРУМИЛОВА: 8. XII. Мотря; 9. XII. Батурин.

Кіна.

АДРІЯ: „Бен Гур".

АПОЛЬО: „Драйфус".

АТЛЯНТИК: „Ревізор із Петербурга" з Златою Буріянком (на осн. Гоголя).

ВАНДА: „Неніта, цвітка Гавани".

КАСІНО: „Бастер наварна пива".

КОПЕРНИК: „Золоті сильця" (Любич). „Таємні сили".

КОЛІСЕЙ: „Серце вічно молоде", ревія „Веселий рейд".

МАРУСЕНЬКА: „Золоті сильця" (Любич). „Таємні сили".

МІРАЖ: „Пісня сердець" і додатки.

МУЗА: „Кротизана" (Ґрета Ґарбо).

ПАЛЯС: „Пат і Патахон у жіночому пансіонаті".

ПАН: „Іх екселенція субект" і ревія.

ПАСАЖ: „Їздець без голови".

ХИМЕРА: „Кавалькада".

СТИЛЕВЕ: „Генерал Чень", ревія „Зимова салата".

УТІХА: „Пречудна брехня" і ревія Аморса.

Закордонне радіо.

Субота, 2. грудня 1933.

Відень (517,2) 12.00 Музика. 18.45 Нар. пісоньки; **Братислава** (279,3) 19.25 Скрипка. 20.40 Потпурі; **Прага** (488,6) 16.00 Концерт. 22.15 Веселий вечір; **Париж** (1725) 21.00 „Осудження Фавста" оп. Берліоца; **Кеніґсвустергавзен** (1634,9) 23.00 Музика; **Мінхен** (533) 16.30 Концерт; **Букарешт** (394,2) 20.45 Спів; **Будапешт** (550,5) 17.30 Арії в супроводі орхестри.

Неділя, 3. грудня 1933.

Відень (517,2) 12.00, 21.45 Концерт. 15.30 Камер. музика. 19.00 Скрипка; **Братислава** (279,3) 10.30 Гумор, 12.15 Концерт; **Прага** (488,6) 19.05 Концерт військ. орхестри. 20.15 Спів; **Париж** (1725) 21.00 „Жидівка" оп. Галеві'я; **Ковно** (1935) 18.50, 21.20 Спів; **Гайльсберг** (276,5) 11.30 Фортепян. 18.00, 19.25 Камер. музика; **Кеніґсвустергавзен** (1634,9) 17.15 Меч „Німеччина — Польща", 21.20 „Вальдфрізен" комедія Л. Томи; **Мінхен** (533) 20.00 Концерт; **Букарешт** (394,2) 20.00 Спів; **Будапешт** (550,5) 12.25, 15.45 Концерт. 20.15 Популярні музика; **Рим** (441,2) 17.00 Музика, спів 20.45 „Стр...редко" оп. Куі'я.

Львівське радіо.

Субота, 2. грудня 1933.

7.00—7.55 Ранішня авдиція; 12.05. 12.38 Симфонічні твори (з грамофону); 15.25 Грамофон; 15.30 Господарські вістки; 16.00 Авдиція для хорих; 16.20 Муз. загадки; 16.40 Лекція фр. мови; 18.00 Тайна старих книг; 18.20 Концерт; 19.00 Югославянське свято; 19.25 Літер. чвертьгодина; 19.40 Спортові вістки; 20.00 Легка музика, спів; 21.00 Почт. техн. скринька; 21.20 Шопенівський концерт; 22.15 Забуті шлягери; 23.05 Концерт мандоліністів.

Неділя, 3. грудня 1933.

9.00—10.00 Ранішня авдиція; 11.35 Місії в Родезії; 12.15. 13.12 Муз. поранок (рос. музика); 13.00 Кооперативи праці; 14.00 Меч „Німеччина — Польща"; 14.10 Рільнича скринька; 14.25 Ринки рільних продуктів; 14.30 Курпівські пісні; 15.00 Баламчка „Саньми чи возом?"; 15.20 Фінал мечу „Німеччина — Польща", Сальонова музика (з грамофону); 16.00 Весела трансмісія для дітей від 5 до 90 літ; 16.30 Чвертьгодина славних артистів (грамофон); 16.45 „Маратон" Корн. Уейського; 17.00 Апель до людських сердець; 17.15 „Ганусине весілля" нар. авдиція (селянський хор); 17.55 Репертуар театрів, грамофон; 18.00 Авдиція „Фірма"; 18.40 Спів, фортепян; 19.00 Три знаки запиту; 19.15 Всячина; 19.30 Легка музика, спів; 21.00 Відчит; 21.15 На веселій львівській хвилі (хвиля для жінок); 22.15. 22.16 Спортові вістки; 22.25. 23.05 Танкова музика.

Ширіть наш часопис!

БІРЖА.

ГРОШІ.

У пятницю у Львові в приватних оборотах платили за доляра 5.54 до 5.55 зол. Банк Польський платив 5.58 зол.

Золото: доляри 9.04—9.06; франки фр. 36.30—36.60; дукати 83.40—83.60; рублі 46.60—47.10; корони 37.30—37.70.

Срібло: корони 0.28, рублі 1.20, фльорени 0.70.

У Варшаві були такі курси: Льондон 29.40, Париж 34.86, Берлін 212.50, Цюріх 172.34, Голяндія 358.25, Нюйорк кабель 5.59—5.60, Нюйорк чеки 5.57.

ЗБІЖЕВА БІРЖА.

Ціни л. Підволочиська льоко Львів

Бараболя пром. 5.00— 5.25

Інші курси незмінені.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗА".

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 1. XII.: масло зол. 2.90, молоко 22 сот., сметана 90 сот., яйця 4.80—5.00 зол. за копу. Тенденція на масло, яйця і молоко удержана, на сметану слаба.

Ціни битої птиці з птахомисарні „Маслосоюзу" за 1 кг. від дня 27. XI. до 2. XII 1933 р.

Рід:	Добірні:	I-а	II-а
Кури молоді на печення	1.65	1.55	1.4[illegible]
Кури на росіл	1.65	1.55	1.4[illegible]
Качки	1.35	1.25	1.1[illegible]
Гуси	1.25	1.15	1.0[illegible]
Індики	1.75	1.65	1.5[illegible]
Пантарки (за штуку)	2.80		

ОПОВІСТКИ

За оповісткою редакція не відповідає

Заходом Жіночої Секції Кружка Р. Ш. ім. Т. Шевченка відбудеться в неділю дня 3 грудня год. 5 попол. в домівці Кружка (Супінського 23) організаційний реферат п. дир. Домбровського. Просимо численно явитись. 684 1—1

Товариство Українських Дозорців і домашньої прислуги „Воля" у Львові має честь отсим запросити П. Т. Українське Громадянство міста Львова на посвячення трубної орхестри, що відбудеться в неділю дня 3. грудня 1933. в годині 1. в полудне, в салі „Сокола Батька" вул. Руська ч. 20. Посвячення довершить Преосвященний Епископ. По посвяченню відіграє орхестра концерт. Програма концерту: 1. Всє вперед — марш. 2. Моя королева — увертура. 3. Минулося кохання — вязанка народніх пісень. 4. Королева лісів — увертура. 5. Скиталець — марш. — Диригент: п. Я. Ващук. 689 1—1

Інж. Лев Шепарович, Львів, зложив в Адміністрації 10 зол. на Рідну Школу.

Комунікат. (Важне для родичів і шкільної молоді). Нова 4-клясова гімназія є одиноким помостом, що лучить Вселюдну Школу зі школами ліцеальнго рівня: ліцеєм педагогічним, загальноосвітнім (нинішня 7. і 8. кл. гімн.) або школами промисловими чи торговельними ліцеальнього типу та дає доступ до деяких державних та приватних урядів (якби кому на цьому залежало). Позатим дає вона то мінімум середньої освіти таке нині необхідне для кожної одиниці, на якімнебудь полі вона хотілаби працювати. Тому і вважаємо, що покінчення нової школи, а саме 4-клясової гімназії річ для кожної людини конечна, якщо вона в будуччині має бути здана тільки на працю рук. Одначе з огляду на те, що доступ до тої гімназії є для мешканців наших сіл значно утруднений, бо вимагається скінченої 6-клясової Вселюдної Школи або відповідної підготовки, — вважаємо дуже вказаним, а подекуди і конечним отвирати при істнуючих заведеннях довші (бодай піврічні курси), що помогли би цю перешкоду усунути, а ініціятиву в цім напрямку за дуже влучну. — Тому доцінюючи вагу такого курсу рішила **Управа Жіночої Семинарії і гімназії СС. Василіянок у Станиславові отворити піврічний підготовний курс до 1. кл. гімн.** (якщо зголоситься відповідна скількість учасниць). Курс буде тревати **від 23. січня до 15. червня 1934 р.** і закінчиться вступним іспитом до І. кл. гімн. Оплата за науку та за удержання в інтернаті буде 50 зол. місячно. Ближчі пояснення дає і зголошення (до 15. січня) приймає **Управа Жіночої Семинарії і Гімназії СС. Василіянок у Станиславові, вул. Петра Скарги ч. 17.** 683 1—2

Кружок Союзу Українок на Личакові просить усіх пань замешкалих у тій дільниці сповнити свій громадянський обовязок вписуючись у члени Кружка Союзу Українок на Личакові. Ширші сходини всіх членок цього Кружка відбуваються кожного четверга год. 6 вечором при вул. Крупярській ч. 15. Вже найвищий час, щоби українське жіноцтво Личаківської дільниці отрясдось з байдужности і зрозуміло конечність і хосен своєї організації та почавши від найближчого четверга масово брало участь у сходинах Кружка Союзу Українок. 682 1—1

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

БРОКАТИ від 2.90, накидки 7.80, фіранки від 5.80 ручної роботи філє за безцін. Ковдри 9.80, таблетки ріжного роду — ціни сотиков. Вирібня ФРАГІЛІХА, Сикстуська 21. 660г 1—?

ПОСТІЙНЕ заняття у світовій інституції найдуть на терені Східньої Галичини особи, які надаються до акізиції. Зголошення під „Дохід 273" „Нова Реклама" Львів, Шайнохи 3. 657 2—2

ЛЕЩАТАРСЬКУ обуву та вязання купуємо, замовляємо у джерелі АРКА, ХОРУЩИНА 11. Тел. 21-10. Рівнож виконуємо вибагливу обуву всілякого роду. 687 1-5

НАКРАЩИМ дарунком на Миколая — лещатарські та спортові черевики з робітні КАЧМАРСЬКОГО, Сапіги 57. 565 1-1

ГЛУХОТА, шум, витік з ух лікувальні. Домагайтеся безплатної повчаючої брошури. Адреса **„Eufonja", Liszki, kolo Krakowa**

ДВІ КІМНАТИ З КУХНЕЮ, повний комфорт, недалеко центру, до винайму від 1. січня. Інформації в Адміністрації „Діла". 690 1—1

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ПОДЯКА.

Ми, нижче підписані бувші політичні вязні складаємо отсим щиру подяку Вп. д-рові Тарасові Коритовському і д-рові Іванові Сохацькому, адвокатам з Калуша за успішні інтервенції у судової влади і всім товаришам і Вп. Паням, а зокрема Вп. Анні Рубчаковій за дбайливу постійну опіку в часі побуту в тюрмі в Калуші. **Інж. Богдан Підлісецький, Степан Климишин, Михайло Когут, Василь Чижевський, Степан Петик, Іван Мокуль, Михайло Долинка.**

МИКОЛА МАТІЇВ-МЕЛЬНИК

КРІЗЬ ДИМ І ЗГАР

Ціна 50 сот., з почтовою перес. 60 сот.

ПЯНІНА

пе?порядні по знижених цінах; на догідних умовинах. Купно продажа: заміна ужианих інструментів. 935

НОВАЦКІ

Пілсудського 17. Тел. 35-21

Читайте „Діло"!

Лише й немає фірми

„A LA PARIS"

Львів, Пасаж Гавсмана 6

Тел. 6С-80.

пере і чистить свою гардеробу ВИБАГЛИВА ПУБЛИКА

Присилайте передплату!

ФІРМА

Ґ. ГАНДЕЛЬМАН

Львів, Леґіонів ч. 27.

повідомляє, що з нагоди свят св. Миколая продовжує час

„Традицційного Білого Тижня"

до дня 11. XII. 1933.

Ціни виробів білизняних, постеливих і т. п. дальше

ДО 40% ЗНИЖЕНІ.

ДЛЯ ПРИКЛАДУ:

У ЗНИЖЕНІЙ ЦІНІ	Зол.	У ЗНИЖЕНІЙ ЦІНІ	Зол.
Полотно 70 шир	0.55	Всип шир. 90 — м.	1.30
Полотно 80 шир.	0.70	Всип шир. 150 — м.	1.80
Полотно 90 шир.	0.80	Інлет рожевий шир. 90 — м	1.40
Шифон 80 шир.	0.95	Інлет рожевий шир. 150 — м	2.10
Мадаполям 80 шир.	0.85	Веба червона шир. 90 — м.	3.—
Перкаліна колірова	0.65	Веба червона шир. 150 — м.	5.25
Перкаліна колірова пріма	1.05	На ручники кухонні — м.	0.50
Перкаліна в квітки	1.05	На ручники дамастові — м.	0.90
Сирий шовк колір.	1.35	На ручники пікові — м.	0.80
Зефір на муж. сорочки	0.75	Ручники вафлеві, штука	0.35
Зефір шовк. на муж. сорочки	1.—	Ручники дамаст. з мереж. шт.	1.50
Попеліна на муж. сорочки	1.50	Ручники купелеві від 0.50 до	3.50
Димка на підштанці	0.75	Стирки, штука	0.45
Димка на підштанці „Пріма"	0.95	Стирки льняні, штука	0.55
Дамаст на постіль 90 шир.	1.30	На обруси шир. 140 — м.	2.25
Дамаст на постіль 160 шир.	2.40	Обруси білі дамаст. штука	2.90
На простирала 140 шир	1.25	Обруси колірові 150/150 шт.	3.50
На простирала 160 шир	1.75	Гарнітури з серв. колір. на 6 осіб	6.—
Простирала на ліжка штука	2.25	Гарнітур з серв. „Пріма" на 6 осіб	8.75
		Фланеля білизняна за м.	0.55
Простирала 2 м. довж. на ліжка штука	2.75	Фланеля на піжами за м.	0.85
Простирала коперт. на ліжка	4.50	1/4 туз. жін. хустинок за	0.50
Простирала коперт. мережковані	6.—	1/4 туз. муж. хустинок за	0.75
Простирала коперт. коронкові	6.—	Порохівки, штука	0.20
Пошевки розм. 80/90	2.30	Серветки, 2 штуки	0.45
Пошевки розм. 90/100	2.25	Ковдри ватові, штука	10.50

ЗАМОВЛЕННЯ З ПРОВІНЦІЇ ПОЛАГОДЖУЄМО ЗА ПОЧТОВОЮ ПІСЛЯПЛАТОЮ.

ВСІ МОЖУТЬ УЖЕ НАБУТИ ВИДАННЯ „ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ"

ПЕРЕДСВЯТОЧНА ЗНИЖКА ЦІН

Найкраща нагода доповнити читальняні, кооперативні та приватні бібліотеки. Найгарніший Миколаївський і святочний дарунок для рідні та знайомих. ЗНИЖКА ВАЖНА ЛИШЕ НА МІСЯЦЬ ГРУДЕНЬ.

АНТІН ВІЛЬШЕНКО: **Життя й пригоди Цяпки Скоропада.** Віршована історія про пор. У. С. С. Цяпки, ст. 270 . . . 4.50—1.50
М. ГОЛУБЕЦЬ: **Історія Львова від найдавн. часів,** ст. 179 . . . 3.00—1.25
БОГДАН ЛЕПКИЙ: **От так собі,** ст. 131 . . . 1.50—0.70
Слота, ст. 27 . . . 0.90—0.30
Зірка, повість, ст. 181 . . . 4.00—1.75
Вадим, повість, ст. 227 . . . 4.50—2.00
ВАСИЛЬ СОФРОНІВ: **Грішник,** ст. 112 . . . 1.50—0.60
ХАЛІДА ЕДІБ: **Повість В огні,** ст. 231 . . . 4.50—3.50
Берестейський мир — спомини і матеріяли ст. 320 . . . 8.00—3.50
РОМАН КУПЧИНСЬКИЙ: **У зворах Бескиду** . . . 3.90—3.90
ФЕДІР ДУДКО: **Чорторий,** ст. 180 . . . 3.50—3.00
Квіти і кров, ст. 192 . . . 4.00—2.00
На згарищах, ст. 168 . . . 4.00—2.00
Гаум, оповідання, ст. 56 . . . 1.20—0.50
Ген. ВСЕВОЛОД ПЕТРІВ: **Спомини з часів української революції**
І. До Берестейського миру, ст. 190 . . . 3.50—1.50
II. До зайняття Київа, ст. 184 . . . 3.50—1.50
III. Кримський похід, ст. 164 . . . 3.50—1.20
IV. Доба Гетьманщини, ст. 117 . . . 3.00—1.20
ЮРА ШКРУМЕЛЯК: **Чета крилатих,** приг. з воєн. часів, ст. 262 . . . 5.00—2.00
М. БРИЛИНСЬКИЙ: **Хрестний огонь,** воєнні вирізки, ст. 181 . . . 3.50—1.50
В. ЛОПУШАНСЬКИЙ: **Перемога,** пов. в 2-х т. з вcase війни . . . 6.00—2.75
Д-р СТЕПАН ШУХЕВИЧ: **Спомини:**
II. Від квітня 1919 до липня 1919 . . . 4.50—2.50
III. Від липня 1919 до січня 1920 . . . 4.00—2.50
IV. Від січня 1920 до квітня 1920 . . . 4.00—2.00
V. Від квітня 1920 до серпня 1920 . . . 4.00—2.00
СТ. ШУХЕВИЧ: **Видиш брате мій** (3 міс. серед У. С. С.) . . . 4.50—2.00
МИКОЛА ГАЛАГАН: **З моїх споминів.**
І. 80-ті роки до світ. війни, ст. 203 . . . 4.00—1.50
II. Світ. війна — розвал царату — укр. revол. ст. 196 . . . 4.00—1.90
III. 3-тий військовий зїзд — делегація на Кубань — більшовицька навала. — Прихід німців, ст. 176 . . . 4.00—1.90
IV. Дипльоматична місія в Румунії. Дипльоматична місія на Угорщині, ст. 296 . . . 6.00—2.00
Д. ДОРОШЕНКО: **Мої спомини** II. III. IV. по 1.50 . . . 4.50
ОЛЕНА СТЕПАНІВНА: **На передодні великих подій. Переживання і думки 1912—1914** . . . 2.00—0.70
МИХАЙЛО КОСТІВ: **Джінгіс-хан гряде** ст. 102 . . . 3.00—1.20
Д-р АНДРІЙ ЧАЙКІВСЬКИЙ: **Чорні рядки.** Спомини за час від 1. XI. 1918 — 13. V. 1919 . . . 3.00—1.20
Д-р ІВАН МАКСИМЧУК: **Кожухів** — трагічна доля решток УГА, ст. 100 . . . 2.80—1.10
МИКОЛА МЕЛЬНИК-МАТІЇВ: **На чорній дорозі,** оповід. . . . 3.50—1.50
А. КРЕЗУБ: **Партизани** — спомини ст. 358, т. І. і II. . . . 8.00—3.50
ЄВГЕН ЧИКАЛЕНКО: **Щоденник** (1907—1917) ст. 496 . . . 14.00—6.00
Д-р ГАНС КОХ: **Договір з Денікіном** — причинки до трагедії УГА на Вел. Україні 1. XI. — 17. XII. 1919 . . . 1.80—0.5?
ІЛЬКО БОРЩАК: **Великий Мазепинець Григорій Орлик, генерал Людвіка XV.,** ст. 208 . . . 7.00—5.00
І. КАЛІЧАК: **Записки четаря** — спом. з Хирівського фронту 1918—1919 . . . 2.80—1.20
Д-р К. ЛЕВИЦЬКИЙ: **Великий зрив** — ст. 150 . . . 6.00—2.50
Т. Г. МАСАРИК: **Світова революція,** I. II. 540 ст. . . . 21.50—8.00
Н. ПРИХОДЬКО: **Під сонцем Поділля** ст. 250 . . . 6.00—2.5?
Б. ЮРЧЕНКО: **Шляхами на Соловки** . . . 5.00—4.0?
Пекло на землі . . . 5.00—4.00
В. ЛЕОНТОВИЧ: **Хроніка Гречок.** . . . 3.50—1.70
О. БАБІЙ: **Перші стежі,** повість зі стрілецького життя . . . 6.00—2.5?
І. БОРЩАК: **Мазепа, життя й пориви Великого Гетьмана** . . . 5.80—4.50
О. ПОПОВИЧ: **Відродження Буковини** . . . 2.60—1.2?
А. КРЕЗУБ: Нарис історії українсько-польської війни . . . 3.5?
Календар — Альманах на рік 1934 . . . 2.0?

Продажа книжки тільки за готівку. При замовленні комплету облекшуємо сплати. Гроші слати переказом або чеками П. К. О. ч. 152.514. — При замовленнях покликуйтеся на наше оголошення. Замовляти можна також по всіх книгарнях.

„ЧЕРВОНА КАЛИНА" — ЛЬВІВ, ЗІМОРОВИЧА 3.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.